

ПЗВО «КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

**Навчально-науковий інститут
театрального та музичного мистецтва
Кафедра сценічного мистецтва**

**Методичні рекомендації
щодо виконання й захисту курсових робіт
(творчих показів)**

**Спеціальність 026 Сценічне мистецтво
Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
Ступінь вищої освіти - бакалавр**

Київ - 2022

Методичні рекомендації щодо виконання й захисту курсових робіт (творчих показів)

Укладачі:

Полторацький В.Г. – завідувач кафедри сценічного мистецтва, доцент, актор та режисер театру і кіно, сценарист, режисер монтажу, журналіст

Методичні рекомендації щодо виконання й захисту курсових робіт (творчих показів) обговорені та схвалені на засіданні Вченої ради КиМУ, протокол №1 від 30 серпня 2022 року

1. ВСТУП

Методичні рекомендації щодо виконання й захисту курсових робіт (творчих показів) у ПЗВО «Київський міжнародний університет» розроблені відповідно до ОП «Сценічне мистецтво» зі спеціальності 026 Сценічне мистецтво галузі знань 02 Культура і мистецтво за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти та «Положення про організацію освітнього процесу у ПЗВО «Київський міжнародний університет».

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ТВОРЧОГО ПОКАЗУ

Першим етапом курсової роботи є написання теоретичної складової – це **анотація** до творчого показу, що містить документи, які демонструють весь підготовчий етап роботи по створенню сценічного образу – від задуму до його втілення.

Другим етапом курсової роботи є сценічне виконання студентом художньо-драматичного твору (вистави, ролі чи уривка) як результату професійного навчання та загального художнього виховання, тобто захист професійних знань і вмінь безпосередньо на сценічному майданчику.

Основне завдання курсової роботи (творчого показу) – продемонструвати ступінь засвоєння теоретичних та практичних розділів професійних дисциплін на практиці в професійних умовах або наближених до них. Зміст завдань курсової роботи базується на засвоєнні ОК нормативної частини ОПП: сучасна українська література, історія музики та музлітература, історія та теорія світового театру, майстерність актора, сценічна мова, сценічний рух.

Основними етапами виконання курсової роботи є:

- вибір та затвердження теми курсової роботи (роль у виставі);
- робота над виставою;
- захист курсової роботи (творчого показу).

3. СТВОРЕННЯ ТА ЗАХИСТ РОЛІ В ДИПЛОМНІЙ ВИСТАВІ

Захист ролі в виставі проводиться з метою виявлення відповідності рівня і якості підготовки здобувачів освіти Освітній програмі «Сценічне мистецтво» та стандартам освіти в частині

державних вимог до мінімуму змісту та рівня підготовки, а також готовності студента до професійної діяльності.

Оформлення та формування анотації творчого показу:

1. Титульний аркуш творчого показу (анотації) (Додаток 1).
2. Зміст (Додаток 2).
3. Вступ
4. Розділ 1. **Ідейно-художній розбір п'єси і ролі:** аналіз епохи, відображеної в п'єсі; аналіз епохи життєдіяльності автора; проблематика творчості автора; тема п'єси, тема ролі.
5. Розділ 2. **Театральний розбір п'єси і ролі:** наскрізна дія і контрдія п'єси; наскрізна дія ролі; дійовий ряд п'єси; аналіз подій; розбір подій та визначення місця образу в події; надзадача образу; зерно образу; головний конфлікт п'єси і участь персонажа в конфлікті, аналіз вчинків героя (визначити мотиви і цілі); внутрішній конфлікт образу; розкриття підтекстів образу.
8. Розділ 3. **Анкета персонажа:**
 - а) біографія персонажа (відтворення його минулого): класове походження; національність; місце народження; де жив, зростав, виховувався герой; матеріальне становище; де і ким працював герой; освіта і розвиток; вроджено-біологічні особливості фізичної природи героя (фізичні недоліки та ін.).
 - б) теперішній час героя: класова приналежність; соціально-класове відношення до дійсності; вік; професія; матеріальне положення; побутове середовище; фізіологічні особливості героя; розумові якості; особливості темпераменту; індивідуально-психологічні особливості.
 - в) анкета про зовнішні дані героя: хода; рухи (різкі, рівні та ін.); асоціації образу (тварина, геометрична форма, колір та ін.); характеристика мови (плавна, різка, поривчата та ін.); професійні навички; звички; костюм, грим; реквізит та аксесуари.
9. Розділ 4. **Задум ролі та його втілення** (створення характеристики образу та визначення творчих задач).
10. Висновки

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ АНОТАЦІЇ ДО ТВОРЧОГО ПОКАЗУ

Анотація до творчого показу виконується на аркушах білого паперу формату А4. Основний текст роботи друкується з одного боку аркуша через 1,5 комп'ютерних інтервали шрифтом

Times New Roman, розмір шрифту – 14. Абзацний відступ – 1,25 мм. Текст необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – 30 мм, верхній, нижній – 20 мм, правий – 10 мм. У тексті документа необхідно дотримуватись рівномірної щільності, контрастності та чіткості зображення впродовж усього документа.

Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці виправленого тексту машинописним способом або від руки. Виправлення повинно бути чорного кольору.

4.1.5. Анотація до творчого проєкту подається до захисту у переплетеному вигляді.

Текст основної частини поділяють на розділи, підрозділи та пункти. Заголовки структурних частин «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з кількох речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки (крім назв підрозділів і пунктів у межах розділу).

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, малюнків, таблиць подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою анотації до творчого показу є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Ілюстрації (фотознімки) потрібно розташовувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути посилання у тексті. Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно зробити певні посилання, дотримуючись вимог чинного законодавства щодо авторських прав. Ілюстрації повинні мати назву, яку розташовують безпосередньо під зображенням. За

необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані. Наприклад: «Рис. 4.2. Світлина з вистави...». Ілюстрації потрібно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад, другий рисунок третього розділу позначається як «Рис. 3.2».

Цифровий матеріал здебільшого оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання у тексті.

Таблиці потрібно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу (за винятком додатків). Номер таблиці складається з номера розділу й порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою. Наприклад: друга таблиця третього розділу позначається як «Табл. 3.2».

У **додатках** розміщують матеріал, який не може бути послідовно розташований в основній частині через великий обсяг, суто технічний характер або внаслідок неможливості способу відтворення (викладений на папері іншого формату). У додатки можуть бути внесені окремі ілюстрації, таблиці, схеми тощо.

При написанні анотації до творчого показу здобувач повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в дослідженні. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися потрібно на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

У разі цитування, посилання на літературу в тексті анотації до творчого проєкту подаються у квадратних дужках – [14, с. 20], де перша цифра – номер джерела у списку літератури, а друга – номер сторінки.

Список використаних літературних джерел подається у відповідності до вимог ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання (2016) (Додаток 3).

5. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ (ТВОРЧИХ ПОКАЗІВ)

Курсова робота у повному обсязі (письмова форма) повинна бути закінчена за 3 тижні до захисту й передана керівнику на рецензування. За 1,5 тижні до захисту робота передається на розгляд кафедри щодо повноти й ступеня її завершеності. Після розгляду роботи студенти допускаються до захисту. Не закінчена у визначений термін робота може бути знята з захисту. Захист курсової роботи проводиться прилюдно.

Після захисту лаборант кафедри передає дипломні роботи до репозиторію.

6. ОЦІНЮВАННЯ ДЕМОНСТРАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОКАЗУ

Оцінювання демонстрації творчого показу здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS:

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
90-100	A	відмінно	Студент яскраво, професійно виконав роль у виставі; глибоко, обґрунтовано проаналізував драматургічний матеріал, оригінальний задум, сценічний образ та яскраві засоби його втілення в теоретичній частині курсової роботи.
82-89	B	добре	Студент переконливо, яскраво виконав роль, але не досить глибоко проаналізував п'єсу в теоретичній частині роботи.
75-81	C		
67-74	D	задовільно	Слабка теоретична частина, але в наявності позитивна оцінка роботи студента у виставі.
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно	Слабке виконання ролі і досить поверхневий аналіз п'єси і ролі в теоретичній частині.
1-34	F		

Кожен член комісії оцінює за 100-бальною шкалою якість демонстрації творчого проєкту на підставі критеріїв оцінювання за двома параметрами:

1) за виконавську майстерність під час демонстрації творчого показу;

2) за теоретичний захист творчого показу.

При визначенні оцінки демонстрації творчого проєкту враховується: виконавська майстерність під час демонстрації творчого проєкту, виступ здобувача під час захисту своєї роботи, його відповіді на зауваження, думка керівника творчого проєкту, представників академічної спільноти.

Зразок титульної сторінки анотації до творчого проєкту

ПЗВО «КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Інститут театрального та музичного мистецтва

Кафедра сценічного мистецтва

**АНОТАЦІЯ
ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ**

« _____ »
_____»

Студентки 3 курсу
спеціальності: 026 Музичне мистецтво
галузі знань: 02 Культура і мистецтво

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

керівник: _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь,
вчене звання)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП (обґрунтування вибору теми роботи)

РОЗДІЛ 1. ІДЕЙНО-ХУДОЖНІЙ РОЗБІР П'ЄСИ І РОЛІ

1.1. Аналіз епохи, відображеної в п'єсі

1.2. Аналіз епохи життєдіяльності автора

1.3. Проблематика творчості автора

1.4. Тема п'єси, тема ролі

РОЗДІЛ 2. ТЕАТРАЛЬНИЙ РОЗБІР П'ЄСИ І РОЛІ (наскрізна дія і контрдія п'єси; наскрізна дія ролі; дійовий ряд п'єси; аналіз подій; розбір подій та визначення місця образу в події; надзадача образу; зерно образу; головний конфлікт п'єси і участь персонажа в конфлікті, аналіз вчинків героя (визначити мотиви і цілі); внутрішній конфлікт образу; розкриття підтекстів образу)

РОЗДІЛ 3. АНКЕТА ПЕРСОНАЖА

3.1. Біографія персонажа (відтворення його минулого: класове походження; національність; місце народження; де жив, зростав, виховувався герой; матеріальне становище; де і ким працював герой; освіта і розвиток; вроджено-біологічні особливості фізичної природи героя, фізичні недоліки та ін.)

3.2. Теперішній час героя (класова приналежність; соціально-класове відношення до дійсності; вік; професія; матеріальне положення; побутове середовище; фізіологічні особливості героя; розумові якості; особливості темпераменту; індивідуально-психологічні особливості)

3.3. Анкета про зовнішні дані героя (хода; рухи (різкі, рівні та ін.); асоціації образу (тварина, геометрична форма, колір та ін.); характеристика мови (плавна, різка, поривчата та ін.); професійні навички; звички; костюм, грим; реквізит та аксесуари)

РОЗДІЛ 4. ЗАДУМ РОЛІ ТА ЙОГО ВТІЛЕННЯ (створення характеристики образу та визначення творчих задач)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Приклади оформлення списку літературних джерел

Книги

Один автор

Афоніна О.С. Коди культури і «подвійне кодування» в мистецтві : монографія. Київ : НАКККиМ, 2017. 314 с.

Веселовська Г.І. Український театральний авангард / Ін-т проблем сучас. мистецтва НАМ України. Київ : Фенікс, 2010. 368 с.

Два автора

Корній Л., Сюта Б. Українська музична культура. Погляд крізь віки : монографія. Київ : Музична Україна, 2014. 592 с.

Три автора

Хорошун Б.І. Язвінська О.М., Серова О.Ю. Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Київ : НТУ, 2010. 464 с.

Чотири автори

Історія світової та української культури : підручник / В.А. Греченко, І.В. Чорний, В.А. Кушнерук, В.А. Режко. Київ : Літера, 2000. 464 с.
Культурна спадщина людства : збереження та використання : навч. посіб. / В.І. Акуленко та ін. ; за ред. І.П. Магазинчикової. Львів, 2002. 160 с.

П'ять і більше авторів

Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. / М.М. Закович та ін. Київ : Знання, КОО, 2000. 622 с.

Колективний автор

Лекції з історії світової та вітчизняної культури : навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і доп. / за ред.: А.В. Яртия, В.П. Мельника. Львів : Світ, 2005. 568 с.

Нариси з історії українського дизайну ХХ століття : зб. ст. / ІПСМ НАМ України ; за заг. ред. М.І. Яковлева ; редкол. : В.Д. Сидоренко (гол.), А.О. Пучков, О.В. Сіткарьова та ін. Київ : Фенікс, 2012. 256 с.; іл.

Багатотомне видання

Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків : у 3-х т. / редкол.: П.С. Сохань (гол.) та ін. Київ : Наук. думка, 1990 – 1991. Т. 1. 592 с.
Історія України : у 2-х т. Т. 1: До середини XVII ст. / Н.Д. Полонська-Василенко ; голов. ред. С. Головка. 4-е вид., стер. Київ : Либідь, 2002. 588 с.

Автор і перекладач

Платон. Держава / Платон ; пер. з давньогрец. Д.Коваль. Київ : Основи, 2000. 355 с.

Частина видання

Розділ книги

Боньковська О. Театральний процес на західноукраїнських землях у 1918-1939 роках // Історія українського театру : у 3 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2009. Т. 2 : 1900 – 1945 / Л. Барабан, В. Гайдабура, О. Красильникова [та ін.]; редкол. тому: Г. Скрипник (гол. ред.) [та ін.]. С. 533– 602.

Тези доповідей, матеріали конференцій

Дьяченко В.В. Визначення творчої діяльності звукорежисера // Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології : зб. матеріалів доп. учасн. VIII Міжнар. наук.-творч. конф., 16 квіт. 2015 р. Київ : НАКККиМ, 2013. С. 135 – 137.

Статті з продовжуваних і періодичних видань

Довгопол Н.О. Танець у контексті української культури XVI–XVII сторіч // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. праць. 2012. Вип. 21. С. 160–166.

Шлемко О.Д. Театральні університети Леся Курбаса // Записки Наукового товариства імені Шевченка. Праці Театрознавчої комісії. Львів, 2011. Т. CCLXII. С. 99-135.

Ahearne J. Cultural policy explicit and implicit: a distinction and some uses. International Journal of Cultural Policy. 2009. 15(2). May. P. 141–153.

Електронні ресурси

Книги

Бокань В., Польовий Л. Історія культури України : навч. посіб. Київ : МАУП, 2002. 256 с. URL: http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/gp_07.pdf (дата звернення: 12.01.2022).

Законодавчі документи

Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо визначення поняття «креативні індустрії» : Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 34, ст. 257. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2458-19/paran6/#n6> (дата звернення: 12.01.2022).

Періодичні видання

Ручка А. Культурний потенціал сучасного українського соціуму: стан та особливості реалізації // Бібліотечна планета. 2010. № 3.

С. 22–25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bp_2010_3_7 (дата звернення: 12.01.2022).

Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart // Journal of Popular Culture. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.

Сторінки з веб-сайтів

Багатозначність поняття культури. Освіта.UA : веб-сайт. URL: <http://osvita.ua/vnz/reports/culture/10204/> (дата звернення: 12.01.2022).

Дисертацій, автореферати дисертацій

Гарбузюк М. В. Сценічні прочитання трагедії «Гамлет» В. Шекспіра у Львівських театрах (1796–1997 рр.) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.02; Київський національний ун-т театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. Київ, 2007. 268 арк.

Ванюга Л. С. Діяльність Тернопільського обласного академічного українського драматичного театру імені Т. Г. Шевченка в контексті соціокультурних трансформацій в Україні (XX – початок XXI ст.) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.01.01; Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2014. 23 с.

